

Sygn. akt V U 858/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 3 września 2020 r. sygn.: (...)

oddala odwołanie;

Sygn. akt V U 858/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 września 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych ZUS zaliczył wnioskodawcy okres zatrudnienia od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, po odliczeniu okresów zwolnień lekarskich, w łącznym wymiarze 12 lat 1 miesiąca i 29 dni.

ZUS nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych okresu zatrudnienia od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku, ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w w/w okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 1 października 2020 roku J. K. wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu podniósł, że w warunkach szczególnych pracował łącznie 17 lat, 5 miesięcy i 8 dni w okresie od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku jako mechanik pojazdów samochodowych w kanałach remontowych oraz od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku jako kierowca autobusu. Jednocześnie podniósł, że nie pracował w warunkach szczególnych po 31 grudnia 2008 roku, bo żaden pracodawca nie chciał go w takim charakterze zatrudnić.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna)

W dniu 7 stycznia 2019 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej.

(dowód: wniosek – k. 1- 4 akt emerytalnych)

Decyzją z 21 lutego 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że nie osiągnął wieku 60 lat, przed dniem 1 stycznia 1999 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

ZUS nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych okresu od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w w/w okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

(dowód: decyzja – k. 10 akt emerytalnych)

Decyzją z 3 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że nie osiągnął wieku 60 lat, po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

ZUS nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych okresu zatrudnienia od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku oraz od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w w/w okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

(dowód: decyzja – k. 10 akt emerytalnych)

Decyzją z 15 maja 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że nie osiągnął wieku 60 lat, po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

Do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych ZUS zaliczył okres zatrudnienia od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, po odliczeniu okresów zwolnień lekarskich, w łącznym wymiarze 12 lat 1 miesiąca i 29 dni.

ZUS nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych okresu zatrudnienia od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku, ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w w/w okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

(dowód: decyzja – k. 20 akt emerytalnych)

W dniu 4 sierpnia 2020 roku J. K. złożył ponowny wniosek o emeryturę pomostową.

(dowód: wniosek – k. 21-22 akt emerytalnych)

Wnioskodawca legitymuje się stażem pracy wynoszącym łącznie 27 lat , 6 miesięcy i 14 dni, w tym: 26 lat, 9 miesięcy i 10 dni okresów składkowych 9 miesięcy i 4 dni okresów nieskładkowych oraz okresem 15 lat, 10 miesięcy i 11 dni pracy

w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustęp 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, po odliczeniu okresów zwolnień lekarskich, w wymiarze 12 lat 1 miesiąc i 29 dni

W okresie od 1 lipca 1989 roku do 8 lutego 2006 roku wnioskodawca pracował w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na stanowisku:

- mechanika samochodowego w okresie od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku;
- kierowcy autobusu w okresie od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku

(dowód: świadectwo pracy z 8 lutego 2006r. – k.12 akt kapitałowych)

W dniu 12 marca 2019 roku Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wystawiło wnioskodawcy świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych. W świadectwie tym pracodawca zaświadczył, że J. K. w okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę:

- od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku mechanika pojazdów samochodowych określoną w wykazie A, dział XIV poz. 16 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku jako: praca w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych;
- od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku kierowcy autobusu określoną w wykazie A dział VIII, poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku jako: prace kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15;

(dowód: świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych z 12.03.2019r. – k. 11 akt emerytalnych)

W dniu 15 kwietnia 2019 roku Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. wystawiło wnioskodawcy uzupełnienie świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych z 12 marca 2019 roku, w którym zaświadczone, że praca wykonywana przez J. K. od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku na stanowisku kierowcy autobusu wymieniona jest również w załączniku nr 2 poz. 8 ustawy o emeryturach pomostowych jako prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym.

(dowód: uzupełnienie świadectwa – k. 17 akt emerytalnych)

W okresie od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warsztacie jako mechanik pojazdów samochodowych. Naprawiał samochody dostawcze i osobowe. W kanałach remontowych naprawiał samochody dostawcze tj. N. i Ż., a poza kanałami remontowymi, na podnośnikach - samochody osobowe. W kanale remontowym wnioskodawca wymieniał olej, drążki kierownicze, a poza kanałem tylni napęd, hamulce.

W okresie od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca autobusu o liczbie miejsc powyżej 15.

Po rozwiązaniu stosunku pracy 8 lutego 2006 roku, wnioskodawca wyjechał do Wielkiej Brytanii, gdzie do 2020 roku pracował jako mechanik samochodowy naprawiając samochody dostawcze i osobowe po wypadkach, pracę wykonywał w kanałach remontowych i poza kanałami..

(dowód: zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z dnia 16 lutego 2021 roku – od minuty 6:05 do minuty 17:28)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Prace w szczególnych warunkach – zgodnie z art. 3 ust 1 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust 2 ustawy, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy, a prac w szczególnym charakterze załącznik nr 2 do ustawy.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Wnioskodawca spełnił przesłanki z art. 4 pkt 1, 3, 4 i 7 ustawy, gdyż urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową ukończył 60 lat, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat i nie pozostawał w stosunku pracy.

ZUS zaliczył wnioskodawcy do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prace wykonywane przez niego przed dniem 1 stycznia 1999 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w R. w łącznym wymiarze przekraczającym 15 lat w następujących okresach:

- od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych jako wymienione w wykazie A, dział XIV poz. 16 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (praca w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych);

- od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku na stanowisku kierowcy autobusu jako wymienione w wykazie A dział VIII, poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku (prace kierowców autobusów o liczbie miejsc powyżej 15);

Nie jest to jednak wystarczające do nabycia przez skarżącego prawa do emerytury pomostowej. Wynika to stąd, że z wykonywanych przez skarżącego prac, tylko prace kierowców autobusu, które wykonywał od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, są jednocześnie pracami w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż zostały wymienione jako takie w załączniku nr 2 pkt 8 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Natomiast praca w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych wykonywana przez wnioskodawcę w okresie od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych, nie jest pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż nie została wymieniona w załączniku nr 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Z uwagi na to, że wnioskodawca – co w sprawie bezsporne - nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 2008 roku w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, nie można mu do szczególnego stażu zaliczyć prac w szczególnych warunkach wg przepisów dotychczasowych tj. w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na marginesie należy dodać, że okres pracy wnioskodawcy na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku, nie był nawet pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jak bowiem wynika z zeznań samego wnioskodawcy, jego praca w tym okresie – wbrew temu co wynika ze świadectwa pracy w szczególnych warunkach - polegała na naprawie pojazdów samochodowych nie tylko w kanałach remontowych, ale także poza kanałami. Tymczasem ustawodawca do prac w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A dział XIV poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku zalicza wyłącznie prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych. Skoro wnioskodawca w spornym okresie wykonywał nie tylko prace w szczególnych warunkach (przy naprawie pojazdów samochodowych w kanale remontowym), ale także prace przy naprawie pojazdów samochodowych poza kanałami remontowymi, które nie są pracami w warunkach szczególnych, to nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, jak tego wymaga ustawodawca. Powyższe wyklucza możliwość zaliczenia okresu od 1 lipca 1989 roku do 31 maja 1993 roku do pracy w warunkach szczególnych nie tylko według przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, ale także według przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ponieważ skarżący po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a jednocześnie nie legitymuje się szczególnym stażem pracy przed 31 grudnia 2008 roku w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych wynoszącym co najmniej 15 lat (a jedynie 12 lat 1 miesiąc i 29 dni), to nie spełnił on wszystkich przesłanek, od których zależy prawo do emerytury pomostowej.

Z tych względów Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.